

Mácsay Károly: A tanító közműveltsége c. folytatolagos közlésében szintén modern didaktikai meglátásokkal taglalja azokat a nevelőhatásokat, melyeket a tanítóképzés tárgyai a tanító munkáján keresztül a nemzeti közművelődésre s a nemzeti öntudat tudatosára tételének kialakítására gyakorolnak. A tanulmány feltárt szempontjaival igen meggyőzően hat és sok módszertani tanulságot is nyújt.

A következő ismertetés a tanítóképzőintézeti matematika-fizika szakos tanárainak f. évi június havában tartott szakértekezletéről számol be. (kd)

Népoktatási Szemle (1934. évi ápr.—jún. füzet). A folyóirat III. évfolyamának 2. füzeté a nemzeti egység gondolatának jegyében jelent meg. Cikkei ezt a gondolatot fejtik ki elméleti és gyakorlati oldaláról. Külön oldalon hozza Kölcsény Parainesis-ének erre vonatkozó részletét.

Az első cikk, *Balanpi György*: Nemzeti egység cím alatt idézi a multból Rogerius mestert, Pázmány Pétert, a költő Zrínyit és Széchenyi Istvánt, akinek neve és gondolatai a többi cikkirónál is felmerülnek, mint útmutató fáklyáé. A nemzeti egység nem lehet politikai jelszó, mert az a nemzet talpraállásának föltétele. A nemzeti egység gondolata a családban kell, hogy felébredjen, s ennek szolgálatába kell állítani az iskolai nevelést is. Az egység gondolatának kifejtésében első feladata van a közös történelmi mult ismeretének. A másik egységre kényszerítő tény a revízió gondolata, amelynek nem lehet azonban célja a régi Magyarország változtatlan visszaállítása, hanem revízió alá kell venni a gazdasági és szociálpolitika alapjait és irányait, valamint a nemzetiségi politikát is, bár ez utóbbi kérdésben a régi politika nem volt Európában a legrosszabb. Harmadik tényező a kulturális politika, amelynek minél nagyobb műveltség nyújtására kell törekedni, de nem egyesek kivételes műveltségét, hanem a népműveltséget kell emelni.

Lechnitzky Gyula cikkében vizsgálja a széthúzás alapokait és keresi az egység alapfeltételeit.

Horváth Károly »A nemzeti egység megalapozása a népiskolai nevelés útján« c. cikkében rámutat arra, miként állítható be minden egyes tantárgy a nemzeti egységre való nevelés szolgálatába. Érdekes cikkek szólnak még a fasiszta nevelés szelleméről és a külföldi népoktatás és iskolafelügyeletről (Bulgária, Török-, Eszt- és Finnország). (mgy)

Néptanítók Lapja (1934. szept. 15.). Vezető helyen *dr. Ósz Béla*, a nemzeti önépítésre való nevelésről értekezik. Ez leginkább a munkásság és a falu népében hiányos. A nemzeti érzés felkeltésére legalkalmasabb a magyar nyelv, földrajz, történelem, a művészeti tárgyak. Ezek között is első sorban a történelem. A népiskolai tanterv ugyan utal rá, hiányzik azonban a megfelelő utasítás és nincs általános szempontot mutató vezérfonal az egyes egységek feldolgozására. Az iparos és kereskedelmi tanonciskolai utasítások is helyesen tűzik ki a célt. A polgári fiúiskolákkal foglalkozva megállapítja, hogy 1918 óta nem jelent meg végrehajtási utasítás. Cikkirő ebben nyilván téved, mert a Tanterv 1918-ban, az Utasítás pedig 1927-ben.

jelent meg. Abban igaza van, hogy a nemzeti önértetre való nevelés ki-mondottan ebben sem szerepel, legfeljebb a sorok közé lehetne magya-rázni. Hibáztatja, hogy a történelmet a polgári fiú- és leányiskolákban a görögökkel és rómaiakkal kezdik. Foglalkozik ebből a szempontból a nép-műveléssel és a nemzeti hadsereggel. A polgári iskolákat kivéve a törté-nelemre fordított időt kevésnek találja. Ezekben a hiányokban látja a nem-zeti önértet kellő mértékű kifejlődésének okait.

Bánki Endre a képzőművészetek iskolai szerepéről és fontosságáról ír.

Dr. Frank Antal a természettan tanításának nevelői értékéről igen körül-tekintő, modern és megszívlelendő értekezést nyújt.

Gyakorlati részében *Szalatsy Richárd* közli tanítási tervzetét. Címe: *Miért nem süllyed el a megrakott hajó?* Tárnya Archimedes kísérlete. A feldolgozás módja tanulókkal való kísérleteztetés. A tervzetet felhasznál-hatjuk a polgári iskolában is.

Ugyanez a szám közli a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium ügy- és fogalmazószemélyzeti új beosztását is. (*mgy*)

Die Arbeitsschule. (48. évfolyam, 6. szám). *A. Zacharias* »*Allatmegfi-gyelések és biológiai csoportmunka*« c. cikkében a megfigyelési feladatokról a következőket kívánja meg: 1. nagyobb idővesztés nélkül valósíthatóak meg őket a tanulók; 2. álljanak a tanító állandó ellenőrzése alatt; 3. legyenek pontosan körülírva; 4. ne húzódjanak el nagyon hosszú ideig; 5. cso-portok között felosztva oldandók meg, amivel tanításunk nagyon sokoldalú lesz és nagyobb anyagot is dolgozhatunk fel; 6. a tanulók megfigyelései vagy a tanterv anyagától függetlenül folyjanak, vagy részben abból adód-janak. Folytatólagos feladatokat csak az iskolában, illetőleg az iskolakert-ben végeztet. A fősúlyt az alapos megfigyelésre fekteti és megkívánja, hogy a tanulók észleleteiket külön erre a célra szerkesztett ívekre jegyezzék fel. Iskolai megfigyeléseikhez akváriumokat, terráriumokat és megfigyelő-szekrényeket használ. Az utóbbiakat esetleg maguk a tanulók készítik el, ha az iskola kellő kézimunkafelszereléssel rendelkezik. — Az állatmegfi-gyelések a munkacsoportba osztott tanulókkal a következőképpen valósul-nak meg: A terráriumok, akváriumok és megfigyelőszekrények berendezé-sével, az állatok gondozásával, megfigyelésük lehetőségeivel felmerülő kér-déseket a tanító felírja a táblára, majd azok kellő csoportosításával és rendezésével megállapíttatja a felmerülő feladatokat és ezeket otthoni ta-nulmányozás céljából az egyes munkacsoportok között felosztja. Ehhez a munkához rendelkezésre bocsájtja a szükséges forrásmunkákat. Ezeket az előmunkálatokat követi az állatlakások berendezése, majd az állatok elhe-lyezése, a kísérletek és a megfigyelések. — Ügyelnünk kell arra, hogy a ta-nulók kitartással végezzék munkájukat. Csak kellő ellenőrzéssel lehet őket kitartó munkára szoktatni és csak így érjük el, hogy a munka sikerrel jár-jon és örömmel, lelkesedéssel töltse el a tanulókat. Éppen ezért elítéli a szabadban végzendő, huzamosabb időn át tartó megfigyeléseket, mert azok csak felületességre szoktatják a tanulókat.

Igen értékes és részletes tanulmányt közöl *Hans Denzer* »*A homokasz-tal a terepismeretben*« címmel. Mindenekelőtt fontosnak tartja, hogy a